

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Nagy hatóságoknál 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és időtartamú hirdetések alkalmával a fenti díj 1/2-éig emelkedhet.
Bélyegdíj minden kiadásért 30 kr.
Névtől való megjelölés kötelező minden hirdetésnél.
Hirdetéseket felvételre a kiadó hivatalában, KUTASI I. köznyomdájában, valamint ZICHNERMAN H. közny. irodájában is.
Név nélkül vagy bémegjelöléssel beküldött hirdetések nem vételnek figyelmbe.
Kéziratok visszatartandók.

ás!
... árukat
... arak
... mivel elvem ellen van megtartani.
... a nagyerdemű közönség nyomában tanúsított szíves megtartani szíveskedjék.
... zetelettel
... OTTO
... rósháza épületében.
... SHUBLER
... SAVANYU-KÜT
... asztali- és üdítő ital,
... asznak bizonyult közhíjánél,
... gyomor- és hólyaghu- rutmál.
... Henrik, Karlsbad és Budapest.
... zott higiéniai készítmények és fűzők ápolására
... M. orvostudortól,
... Miskolcra, a becsület-le- mezőre
... US-szaj-eszencia
... (1878-ban, Párisban)
... zott ellen, védszer a dipte- rnetetlen mindennemű nyak- és gyomor rossz szága el- és gyermeknek gargarizálás való menetel és kijövetel után szobák fertőtlenítésénél né- pal-csák ára 1 frt 20 kr. o. é.
... ajszappan: „Puritas.”
... mely az 1862-ki londoni kial- tástestület ki, mivel a legal- a fogak jó karban való t- r- t- hósz ára 1 frt o. é.
... tt Puritas-fogkefék
... és végleg megedzett szőr-
... Debreczenben Góltl Nándor Miskolczon Dr. Szabó F., Dr. Székely, Egerben Góllner Ló- zánél, Szécsenyben Pokorny P. Miskolczon Máhr Károly dísz-
... Besz. I. Bauernmarkt 3.
... KITÜNTETÉS
... SZÉKES-
... FEHÉRVÁR
... ezüstérem 1879.
... DISZOKLEVÉL
... 1871-ben.

Tisza Kálmán helyzete.

(r. e.) Egy leginkább kormány- párti német lap, a N. P. J. mentő kö- telet lők a politika sziklahasadékain ke- resztül éppen Gesztre pottyan minisz- terelnöknek és igyekezik a dolgokat ugy kiszínezni, a mint azokat ő exczelleuciaja látni valószínűleg nagyon ohajtáná.
Nevezett lap szembeszökő czélzata sze- rint — melyből az illető közlemény egy töredékét tegnapi lapunkban már közöltük is — a báró Edelsheim-Gyulai nyugdíjaz- tatása meglehetősen közönyös dolog; egé- szen a király és a hadsereg dolga lenne e szerint, hogy meynyiben nélkülözhetnek egy generálist és mennyiben nem. Ez tehát a miniszterelnökre legalább is — nem tar- toznék. Egészen más dolog volna a Janszky előléptetése, nem is 6, hanem nem keve- sebb mint 44 (szaklapok szerint viszont 16 és 18) generális utátrásával az elő- léptetési sorszamban. A N. P. J.-nak erre vonatkozó sorait közöltük tegnapi Janszky tábornok ezen kiáltatása volna tehát a haragra való nagyobb ok, ezért jó majd Tisza a düh önkivételére és ezért meune Tisza már legközelebb Bécsbe, Bylandt- Rheidt közös hadügyér elé álva, kifeszit- tené a mellét és oda kiáltaná neki nagy- hetydek, hogy: »Vagy Te, vagy én — de egyikünknek pusztulni kell!»

Tudjuk mi jól, hogy mind a főhad- parancsnoknak elcsapatása, mind a Janszky tábornok előléptetése, tekintve mind két dolognak, már bőven ismertetett és nagyon is átértett előzményeit és körülményeit, egyformán nagy horderejű, botrányos és felháborító esemény. Ha azonban éppen Ti- szának kell választania, hogy a kettő kö- zül melyikre helyezzen fősúlyt, akkor reá nézve mindenesetre a báró Edelsheim Gy- ulai lovassági tábornok és budapesti főhad- parancsnok mellőztetése a nevezetesebb és bizony — kényesebb kérdés is. Az igen szép tőle, hogy mint hazafinak, a nemzetet ki- híví és legszentebb érzelmeiben meggya- lázó Janszky-féle kitüntetés fokozza végte- leg az ő kipróbált miniszterelnöki ide- geit, de azért mégis a másik, a nyugdí- jaztatás az, a melylyel szemben való mag- tartása fogja őt kvalifikálni mint ... mag a nem b e r t.

Lehetetlen, hogy ne érezze ő is, mi- szerint a báró Edelsheim-Gyulai, a rokon e kényszer-nyugdíjaztatása, éppen azért, mert a Tisza Kálmán eljárása miatt moz- dították el, nem egyéb, mint intés arra nézve, hogy köszönjön le, tehát ez a köz- vetlen elcsapatás. Ha pedig ő, a ki elég okot szolgáltatott még Bécs szemében is — arra nézve, hogy a kormánytól eltáv- lottassék, már az ő czábar pénzügyi »Wir- tschaft«-jával is, nem akarja megérteni a meglehetősen vastag modorban tudtára adott szándékot, ez annak a jele, hogy ő erőnek erejével a ... Janszky-ügy miatt akar bukni.

Tehette volna májusban és most újra népszerűség övező; a mi hatalmat elvesz- tett fent, kárpótolnák ugyanannyival a lufól és e perczen ő már élen áll- hatott volna egy hatalmas nemzeti mozga- lomnak, a mely követelte volna a hadsereg kérdésének, jogainak szerint való megoldá- sát, ezt tűzve feltételül az Ausztriával való kiegyezés megkötésének is. De ő ezt nem tette, oda taktikázott, hogy a hatal- mat továbbra is megtartsa és a mit a fo- lyamatban volt kiegyezési tárgyalásokról hallottunk, minden arra mutatott, hogy a kor- mány ezen irányban is csak a régi szolgál- magatartást tanúsítja. És ha mégis buk- nia kell, Bécsnek nem látszik kedvére lenni, hogy a Janszky esetért bukják, lehet, azért lótkák neki oda a főhadparancsnok nyug- díjaztatását, a mely a miniszterelnököt egy- szerszind compromittálja.

Legnépszerűsebb a N. P. J. közle- ményében az, hogy Tisza éppen a Bylandt- Rheidt közös hadügyér falait akarja a maga faltörő-kosával áttörni. Nagyon jól tudjuk, hogy akár a kérdéses előléptetést, akár pedig a nyugdíjaztatást tekintjük, ezekre a gróf csakis eszközöl szolgálhatott, az elhatározás forrása magasabb helyeken keresendő. És ha Bylandt Rheidt éppen most le is köszönne, ennek oka bizonyára nem volna Tisza, a ki nem a közös had- ügyért, de még a tábornokoska Janszkyt sem tudta nyugdíjaztatni. Utalunk a lapok- ban régóta, még a Janszky-est felmerülte előtt feltűnt hírekre, a melyek a közös hadügyérnek egészségi okokból való lekö- szönését jelezték. Nos, ha Tiszát csakugyan »megtartják« a kiegyezés megkötésére, és a közös hadügyér csakugyan leköszönne, ez nem történnék egyébként, minthogy ő maga is le a k a r köszönni és a Tisza ne- hány havi vegetálásának kedvéért engedik azt a tréfát, hogy a publikum higgyen a Tisza faldöngető csapásainak óriási su- lyában!

— A Tisza kormány es a Janszky- ügy. Bécsből írják a következő sorokat: »Olyan körökben, melyek alaposan ismerik a viszonyo- kat, némi csodálkozást keltenek a magyar sajtó és közvélemény kifakadásai a bécsi katonapárt, a kamarilla ellen. Miert éppen a bécsi kamarilla ellen fordulnak a magya- rok? Miert hallgatnak a budapesti újságírók? A kamarilla kísértetében egy- általán nem hiszek. Ellenben köztudomásu, hogy jelenleg egy szűkebb katonai kör kizáro- lagos befolyást gyakorol a hadsereg ügyeire s ezen kör érvényesítette eszméit a Janszky-ügy egész eddigi fejlődésében. Csak hogy a most diadalmasodó irány hívei nem capján itt Bécsben keresendők. Megtalálhatók Budape- sten, sőt egyenesen a magában a Ti- sz a k o r m á n y b a n is. Ismeretes, hogy báró Fejérvári Géza magyar houvédelmi mi- niszter kiváló kegyencei közé tartozik az it- teni mérvadó katonai köröknek. Tisza Kálmán, noha saját pártja sem zivesea látta, hogy a közös hadsereg egy tábornoka foglalja el az elhagyott gróf Ráday Gedeon helyét, az akkori államtitkár főleg azért nevezte ki miniszterre, mert ezzel ugyanazok ohaját akarta teljesíteni, kik most a Janszky-ügyet csinálták. E tényt számba kell venni. Ugyazonan irányok, melyek ellen most a magyar közvélemény egyértelmű- en sikra száll, képviselvek magában a magyar kormányban. Eppen azért itt senki sem hiszi, hogy e kormány s a mérvadó katonai körök közt ez idő szerint vizsály támadhatna. E körök a Janszky-ügyet a magok részéről befeye- zettnek tekintik.« Budapesti hítelek forrás- ból jelentik egy bécsi lapnak, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök egyelőre Geszten ma- rad, s csak jul. 30-án érkezik Budapestre, hol három-négy napig fog időzni. Hogy onnan Ostendébe vagy Bécsbe utazik-e, arról még biztosan nem tudhatni. Tisza az Edelsheim- gyúrról nem nyilatkozott eddig még senki előtt.

— A budapesti új bolga konzul, Jules Duckerts, jelenleg körutat tesz az országban kereskedelmi es ipari viszonyaink tanulmányo- zása végett. Jelenleg Szegeden van, hol meg- látogatta Kálmán Albert főispánt és megtekinti a város nevezetességeit.

— Az angol kormány lemondása. A kor- mány a jul. 20-án délután tartott miniszterta- nácsban elhatározta, hogy azonnal beadja le- mondását. A török lapok egyhangulag megle- gedésüknek adnak kifejezést az angol toryk választási győzelmé felett, mely nézetük szerint Oroszország keleti politikájára elhatározó be- folyással lesz. London, jul. 21. Tegnapi este futár küldetett Osborneba, hogy tudassa a ki- rálynővel a kormány azon elhatározását, hogy visszalép. S a l i s b u r y t mára várják ide. A »Standard« azon vélemények ad kifejezést, hogy Salisbury G o s c h e n t fel tudja szőliti- ni, hogy lépjen be a cabinetbe.

— Vilmos császár megérkezett a mo- narchia területére lelkes szavakban politikai eseménykép, a béke zálogakép, üdvözi a bécsi hivatalos lap. A berlini sajtó viszont Bismarck herceg és Kálnoky gróf találkozásának tulaj- donit kiváló jelentőséget, melynek fontosságát lényegesen emeli az, hogy hosszabb tanácsko- zás előzte meg Ferencz József király és Kál- noky gróf között. A német kancellár s az osztrák-magyar külügyminiszter az újabb hírek szerint még a hét második felében fognak ta- lálkozni.

— Az orosz-osztrák magyar háború szerb államférfi-k kombinációja szerint már ez év

őszére várható. Ellenzéki szerb körökben áta- lános a meggyőződés, hogy ha Oroszország megszállja Bulgáriát, Ausztria-Magyarország megszállja Szerbiát, hogy ott katonai es rendő- ri hatalmat gyakoroljon.
— Szarbiából Belgrad jul. 21. A király tegnap fogadta, mint a trón beszéd után rendszeren, a skupstina tagjainak hódolatát, s ez alkalommal kijelenté, hogy hajlandó az országnak u j a i k o t m á n y t adni, ha a képviselők összetartó hazafias működésével fog- ják nyilvánítani, hogy a haza jövőjét és az ál- lamérdekkei emelését szívóknak hordják. A ki- rály hangsúlyozta, hogy a mostani alkotmányt a regenség ideje miatt erőszakolták rá, es hogy annak megváltoztatását ő is szükségesnek tartja.

A debreczeni kereskedelmi akadémia.

(Igazgatói jelentés, az 1885-6. tanév végén.)
Isten kegyelméből ismét egy tanévet fe- jezett be a debreczeni kereskedelmi taninté- zet. A lefolyt 1885. tanév sikere mindenben méltó volt ezen tanintézet múltjához, arányos a hozott áldozathoz és kifejtett munkássá- hoz; sőt sok tekintetben felülmúlta a várakö- zött. A növendékek létszáma, mint már egy- evtized óta évről-évre, ezen tanévben is eme- kedett. A tanári kar újabb jeles erők meg- nyerése következtében kiegészítve lón. A tan- terv az 1885. évi augusztus 3-án 29,301. sz. a. kelt közoktatásügyi kormányrendelet alap- sán s előnyösebben a régiül átalakított. A legközelebbi mult 1885. tanév folytán meg- alkotott nyugdíj-szabályzat életbelepett. Az in- terezt tartalek-alapja s egyéb tőkét örvendete- sen gyarapították. A felszerelések és taneszkö- zök újabb beszerzések következtében a fejlő- dő tanintézet fokozódó igényeikhez képest szaporitva lőnek. A tanítás sikere a szakok- tatás igényeinek, a halgatóság fegyelmi álota- pata s modern nevelészet követelményeinek mindenben megfelelő volt, sőt a halgatóság körében az előző években keletkezett önképző- kör és emberbaráti intézmények nemcsak to- vább fejlesztettek, hanem újabbakkal gyara- pították is. A törvényszabta életkort elért iljak minden akadály nélkül részlettek az egy évi önkéntes katonai szolgálat kedvezményében. A sikerrel végzett hallgatók pedig ezen tanév folyamán is azonnal a leg- előkelőbb házaknál nyertek alkalmazást.
Ezekben van tömörítve az immár befe- jeződött 1885. tanév eredménye, a mi pedig a befejezett 1885. tanév történetét illeti, an- nak főbb mozzanatai a következők:
A b e i r a t á s o k 1885. évi szeptember hó első hetében eszközöltettek, a jelentkezők közül csak azok vétettek fel, kik mindenben megfeleletek az 1885. évi augusztus 3-dikán 29,301. szám alatt kelt közoktatásügyi rend- elt követelményeinek. S bár ez utóbbi irány- ban gyakorolt szigor következtében számos jelentkező elutasított, mégis a halgatóság oly számmal iratkozott be, hogy az egyes osz- tályok népesedése a maximumot érte el, me- lyen túl a szakoktatás sikeren k kockázta- tása nélkül többet fel nem vehetett az igaz- gatóóság. Alább külön fejezet részletesen tün- teti fel a debreczeni kereskedelmi akadémia ez évi látogatónak számarányát és minősíté- sét, e helyt csak azon előre látható estelyre velek utalhatni, hogy már a legközelebbi 1886. tanévben parhuzamos osztályt lesz kénytelen szervezni az igazgatóóság.
Az 1885. tanévben a tanárkar két új tanerő megnyerése által lón kiegészítve. A kereskedelmi szakoktatás, mint különleges cél mellett soha s egy pillanatra sem feled- vén nevelési feladatát a debreczeni kereske- delmi akadémia, régi ohaját valóította meg az 1885. tanévben az által, hogy a bölcse- szeti előcsoltant a II-od és harmad évben a rendes tantárgyak keretébe felvette s ezen a halgatóság erkölcsi nevelését közvetlen ápoló tanszak előadására dr. Ö r e g J á n o s urat, a debreczeni helyfőhivallású főiskola rendes tanárát, a m. tudományos akadémia levelező tagját volt szerencsés megnyerhetni. Az idegen nyelveknek, nevszerint a német nyelvnek és irodalomnak alapos tanítástát min- denha egyik legfőbb, jóllehet a helyi viszo- nyokból származó indokok következtében egy- szerszind legnehezebb feladatának ismerté a debreczeni kereskedelmi szakiskolák tantervét magában foglaló közoktatási kormány ren- deltetben eléirt óraszámom felül szaporitván az óraszámot, nehogy az illető szaktanár tulter- heltetése következtében a réven elveszítse, mit a vámon nyert, az alsóbb osztályban a német nyelv tanítására a helybeli főreáliskola rendes tanárát, Z i m m e r m a n n Gyula urat kérte fel, ki is a megkívánt elfogadván, az első évfolyamon heti 3 órában adta elé a német nyelvet.
Az ekként megalakult tanári kar a be- iratások befejeztével 1885. szeptember 9-én

kezdte meg a rendes működését. A tanterv megállapításánál közoktatási m. k. nmu mi- niszteriumnak 1885. évi augusztus 30-án 29,031. sz. a. kelt magas rendeletében eléirt tárgy es órafelosztás szolgáit zsinórmentékl, melytől s annyiban történt eltérés, amennyiben egyfelől a helyi viszonyok folytán, — p. a német nyelv tanításánál az óratöbblet, — az eltérés szükségesnek mutatkozott, másfelől pedig az új tanterv életbeletetése következtében a regebbiről az újra átmeneti intézke- dések könnyen érthető didaktika és pedago- giai okonál fogva kikerülhetetlenül szüksé- geseknek bizonyultak. S e pontnál lehetetlen annak kijelentését elhalgatnom, hogy a tan- terv gyakori, sőt évről-évre történő változta- tása nem csekély mértékben veszélyeztetni a szakoktatás sikerét, s bár épen a tanítás-ne- veles terén »consilium mutare in melius« kö- vetendő jeiszó, mégis a szervezetben évről-évre történő változtatása kétségtelen je ei a régi rendszer tarthatatlanságának s a hazai kereskedelmi szakoktatásra a kísérletek bizonytalanságának bélyegét sütik s a gond- kodóban komoly aggályokat ébresztenek az eddigi sikerek állapossága felől ugy, miként egyáltalában bizalmatlanságot támaszt a nagy közönség körében s a hazai szakoktatás iránt. És lelkiismeretes kötelességének véli jelenté- tevő itt a hazai kereskedelmi szakmíveltéléget oly széles körben ápolni hivatott debreczeni kereskedelmi akadémia nevében évekkel ez- előtt hangsúlyozott azon ohajt kifejezni: hívja össze a hazai kereskedelmi akademiák es ke- reskedelmi tanintézetek képviselőit s a gyá- korlat embeinek véleménye alapján állapít- tassék meg oly tanterv es rendtartás, mely a modern, de egyszerűs mind hazafias szelleműl áthatott szakképzés czéljának mindenben meg- felelő, mely illy alapon szilárd es maradandó legyen, mely a kísérletek tévedező bizonyta- lanságának véget vetve, elvi megállapodásokra építse a magyar kereskedelmi szakoktatás egész rendszerét s annak intra muros erőt, lelket, extra muros tiszteletet keltő tekintélyt adjon.

Az új tanterv alapján eszközölt átme- neti intézkedésekről szólva, kiemelendőnek vélem a debreczeni kereskedelmi akadémia azon intézkedését, melynél fogva az új tanterv által a kereskedelmi szakiskolák harmadik év- folyamáról törölt kereskedelmi földrajzot es statisztikát újított meg meghagyandónak vélte, a lefolyt 1885-6. tanévben tényl-g meg is hagyta s annak egy a harmadik évfolyamon, miként rz u. n. zárvizsgálat tárgyszerozatában leendő meghagyása, érdekében előterjesztést tenni szükségesnek látta annyal is inkább, mert a kereskedelmi földrajz nemcsak az ál- talános kiképzés szempontjából, de a keres- kedelmi szakképzés különleges czéljainál fogva is, nemcsak a főtárgyak közé meitan soroz- zandó, sőt épen e tantárgy, amennyiben az áruk termelési vidékeivel, azok fogalmának irányával es eszközeivel, leltárolási helyeivel, az ipari fogyasztás gőcpontjaival stb. az egy- behasonlító statisztika világánál ismerteti meg a forgalmi élet tényezőjeként szereplő hi- vatottakat, valóságos kenyér-studium; külö- nsen pedig azon gyakorlati pályák következt- ményével szemben, melyekre az a közhita- talnok minősítésére vonatkozó 1873. évi or- szágos törvény értelmében a kereskedelmi akadémia végzése minősíti a halgatóságot, p. vasuti, távirászáti, vám stb. hivataloknál, el- engedhetlenül szükséges.

Az új szervezettel kiadott tanterv egyik hiányát sem szabad figyelmen kívül hagyunk; s ez az embe nevelés legközvetlenebb eszkö- zének es erkölcsöknek teljes es rendszeres mellőzése. Nem tételes vallásról van itt szó, melynek becsepegtetését az ifju lelkükbe már a szülői ház a maga ritusa es hajlama sze- rint megkezdi, az iskola pedig, — kezdve az elemektől át a középtanól, — folytatja; hanem azon erkölcsstanról, mely minden tete- les vallás mestergereidája, s melyet az anyagi világon felül létező magasabb rendeltetésre hivatott emberség társadalmának minden osz- tálja szükségél, s melyet egy oly főkols sem ejthet el, mely halgatóit azon ifjakból tobo- rozza, kiknek neveltsége még befejezve nin- csen, s melyet éppen oly tanintézeteknek, minők a kereskedelmi akademiák, hol az anyagi létezés tárgyainak es eszközeinek ta- nulmányozása egyfelől a szakképzés különle- ges feladatát kepezi, másfelől pedig az ifju- ságot az anyagelviség minden elemével szatu- rálja. Szilárd meggyőződésünk, hogy e fel- zálasunk nem marad meddő, s a hazai társin- tézetek a debreczeni kereskedelmi akadémia által már 1885-6. tanévben rendes tantárgyak sorába felvett b o l c s é s e t i e r k ö l c e t a n t befogadják a gyakorlati tudományok ápolására hivatott csarnokaikba, s ez által hozzájárulnak a kereskedelmi akademiákból kikerülő ifju kereskedő nemzedék erkölcsi ne-

mesítéséhez. S ez a kereskedelmi iskolák gyakorlati irányával éppen nem ellenkezik. Mert hisz mi gyakorlatiabb, mint az, ha szíven, lélekben erősekké tesszük azokat, kiket a szaktudományok alapos közlése által szakemberekké képeztünk, a gyakorlati élet ezer változataira ügyessékké idomítottunk?!

Ezek főbb észrevételeink a hazai kereskedelmi szakoktatási kormányrendeletre. Erős hívünk, hogy egy magas kormány, mely a hazai kereskedelmi szakképzés fontosságának méltánylása által is, nem muld érdemeket szerzett magának hazánk közgazdasági fejlődésének történetében s a szakfőiskolák körében is rokonszenves visszhangra lelnek az itt hivatás- és kötelelességszerűleg megpendített eszmék.

A debreczeni kereskedelmi akadémia tanárkara minden akadály nélkül folytatta a lefolyt tanévben nem könnyű feladatának teljesítését. Egészségi tekintetben sem merült fel egyetlen eset sem, mely hosszabb helyettesítést igényelt volna. Tetszett azonban a sorsot intéző isteni gondviselésnek éppen e jelentést végző tagjára a kereskedelmi akadémiánál oly súlyos csapást mérnie, mely a közpályá emberét legfontosabb teendőinek, a családapát a mindennapi gondok s a legédesebb szeretet által enyhített küzdelmek között mélyen megrendítette. 1885. évi december hó 22-én ugyanis hosszas szünet után, jelentést tevő igazgató neje, született Tóbiás Franciska urnó elhunyt. Az elköltözöttben nemcsak a férj a leggyöngédebben szerető hitvest, a hátramaradt kisdédek a legmondosabb édes anyát, de a közhivatalnok is azt a jó lelkű vesztette el, ki a keletkező tanintézet első éveiben folytatott nehéz küzdelmekben osztályosa volt, ki bár szerény családi körén kívül szereplésre soha sem vágyott, az eszmét felkarolni, érette lelkésedni, nehéz napokban a küzdő férj szívébe a remény vigaszt hűnteni, a kivívott sikerek feletti örömet egyúttérzésével fokozni s a közpályá emberét újabb tevékenységre ösztönözni soha nem szűnt. Midőn a siron túl is szeretett lény emlékét e helyütt is a még be sem hegedt szív bánatával áldani kívánom, elmulasztatlan kötelelességnek ismerem legőszintűbb köszönetet szavazni, a debreczeni kereskedelmi akadémiát alapító debreczeni kereskedő testületnek s egyúttal az akadémia tanárkarának azon gyengéd részvételt s önzetlen támogatást, melylyel a fájdalom ama napjában segélyemre siettek. Az ő kedves részvételük elviselhetőbbé tette a nagy csapást s képezzék jelentést tevő állása nehéz kötelemeinek zavartalan végzésére.

Az ifjúság egészségi állapota is lehetőleg kedvezőbb volt. S egyáltalán Debreczen város úde és egészséges légkőre a serdülő nemzedék testi fejlődésére igen kedvezőnek mondható.

Nem kevésbbé örvendetes volt a debreczeni kereskedelmi akadémia ifjúságának tanulmányi előmenetele és fegyőlmű állapota is. Általán véve a két első évfolyamon 83 hallgató között a tanév végén csak 5-en nyertek az egyes tanszakokból oly mérvben elégtelen osztályzatot, melynél fogva az illető osztály ismétlésére lettek utasítva. A harmadik évfolyamot végző 29 hallgató közül pedig a tanév végén megejtett zárvizsgálatoknál pedig csak kettő vettett vissza 6 hónapra, 3 pedig egy, illetőleg két tantárgyból folyó évi szeptember hóban végzendő javító vizsgálatra.

A tanári kar társadalmi szerepe is említtést érdemel. Tagjai közül ugyanis többen Debreczen sz. kir. város egyházi és társadalmi életében igen fontos szerepet töltöttek be. S azok a Gyula ur ugyanis

a pár éve megalakult ágostai evangélika egyháznak nemcsak presbytere, de egyszersmind jegyzője volt; ugyan ő a Hajdumegye főispánjának gr. Dégenfeld József ur ő méltóságának elnöksége alatt elismerésre méltó sikerrel működő felolvasó körnek is titkára és jegyzője volt. Dr. Szántó Sámuel tanár pedig az általa 3 év előtt alapított „kölcson-segélyező és hitel-szövetkezet” egyik vezérigazgatójának tisztét töltötte be. Ezen a közép- és alóbb néposztály fillereiből keletkezett intézet reális kezelés mellett rövid 3 éven át már is közel kétszáz ezer forint tőke felett rendelkezik és jótékony hatását különösen említett osztályai a társadalomnak élvezik. F. A. b. i. n. Lajos Mór tanár pedig úgy is mint a debreczeni Frőbel-egyesület elnöke, úgyis mint az újabban keletkezett iparos-kör tanára, és a régi hírnevűnek örvendő debreczeni kertész-egylet igazgatóbizottsági tagja, fáradhatlan tevékenysége által szerzett magának érdemeket.

Az 1885. tanév egyéb mozzanatai közül még a következőket kell kiemelnem:

Athátva azon meggyőződéstől, hogy egy a technologia ismeretek kibővítésére, valamint hazánk forgalmi közlekedésének és irányának s egyáltalán a közgazdasági élet tanulmányozására igen kedvező hatású, ha az ifjúság évente egyes magasabb fejlettségű iparral bíró vidékeit bezárunk meglátogatja, az igazgató és tanári kar tanuló társaságai körében t. a. t. rendezett és 1886. évi május hó végén illetve június hó első napjaiban Arad, Temesvár, Resicza és Szeged városokat és azok gyári- és ipartelepeit meglátogtató, oly ismeretek és tapasztalatok birtokába jutott, melyek szerlelt hasznosak és mindenha felelhetlenek maradnak.

Jelentést tevőnek jutott a kedves kötelelenség mindazon egyleteknek, társulatok és magánosoknak, kik szíves közreműködésük által lehetővé tették, hogy az utazás tanulmányi sive elérhető legyen, az alföldi ifjúságunk időzése az egyes városokban pedig felelhetlen maradjon, e helyütt is legőszintűbb köszönetet mondani. S itt első sorban kell felemlítenem a magyar kir. államvasutak és magyar-osztrák államvasutak nagyságos igazgatóját az onykegyességért, hogy a kirándulásban részt vevő 40 tanulóknak s kiséző 5 tanárnak 50% kedvezményt engedélyeztek a használt vonal részekben. Köszönetet kell mondanom a cs. kir. szabadalmazott magyar-osztrák államvasut t. cz. jószágigazgatójának, ki szíves volt a resiczai bányá és ipartelepek meglátogatására és a Német-Börség-Resicza közti bányavasut ingyenes használatára az engedélyt megadni. Legmélyebb hála a kötelelték a debreczeni kereskedelmi akadémia tanárkarát és ifjúságát Arad és Szeged városok kereskedő testülete, az aradi kereskedelmi és iparkamara ugyisint az aradi, temesvári és szegedi tártanintézetek. Azok elnökei, igazgatói és tanári fogadják egyenkint és összesen őszinte hálaunk kifejezését!

Az ifjúság önképző-köre a hazai nyelv s irodalom kitünő művelőjének, a magyar költészet legkiválóbb képviselőjének Arany Jánosnak emlékét évről-évre s ezen évben is megünnepele; a nagy költő műveiből választott műdarabok szavalása, érdemeinek méltatása képezte ezen kegyeletes ünnepegy sorrendjét, mely utóbbinak nyitányát és záradékát a kereskedelmi akadémia ifjúság kebelében ezen tanévben keletkezett dalárda éneklése tette érdekessé.

Az intézet a nyári ügyei a lefolyt tanévben fokozatos gyarapodásnak örvendettek, amennyiben a hallgatók létszámának növekedésével a pénztár bevételjei tetemesen szaporodtak, az állami segély pedig nevezetesen

közoktatási m. kir. nmge. miniszterium által rendes segélyképen 1885. tanévre utalványozott 3500 frt; sz. kir. Debreczen városa által adományozott 800; a debreczeni kereskedelmi és iparkamara által nyújtott 1000 frt ezen tanévben is a pénztárba befolyván, lehetővé tette a fejlődő tanintézet fokozódó igényeire képest szükségelt tetemes kiadások befedezése és a létesített alapoknak — melynek: tanári nyugdíj-alap, továbbá tartalék-alap, — kivánatos gyarapítása. Fogadják a nemes adakozók őszinte hálaunk kifejezését.

Muluszthatlan kötelelenségét teljesít az igazgatóság midőn a helybeli kereskedő testület egyik tagjának, t. Kovács Gyula urnak ügybuzgóságáról tanuskodó azon érdeklődését köszönettel felelmi, melynél fogva nevezett ur a debreczeni kereskedelmi akadémiával kapcsolatos alsóbbfokú kereskedelmi iskola növendékeinek jutalmazására saját kedvezményezésével gyűjtést indított meg, melynek eredménye 75 frt és egy darab cs. kir. arany volt. Ezen összeg részint pénzben, kisebb részben pedig hasznos könyvek által lett az adakozók kívánásához képest az alsóbbfokú iskola jeles előmenetelű és dicseretes magaviselett tanulóit közt az évi vizsgálatok után kiosztatva.

Az évi vizsgálatok pedig a következő sorrendben tartattak meg: 1886 évi július hó 8. 9. napján a lefolyt 1885. tanévben rendezett esti tanfolyamot látogató felülett egyének írásbeli szakvizsgálatát az egyszerű és kettős könyvteltanból, kereskedelmi számtanból, kereskedelemmel és levelezésből; június hó 12-én ugyanazok szóbelileg vizsgálatattak meg. 1886. június 7. 8. napján, zár (érettségi) írásbeli vizsgálatok; június 15. 16. 17. 18. 19. 20. napján az I. és II. évfolyam osztály vizsgálatát; június 25. 26. 27. napján zár (érettségi) szóbeli vizsgálatok. Ezen vizsgálatokra vallás közoktatási, nem különben földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. k. nmgs. miniszterium biztosokat küldött ki; kik is a megejtett vizsgálatok után megtartott zártekeztelen a tanárkar működésével és az ifjúság előmenetelével való melegegedésüknek jegyzőkönyvileg kifejezték adatait.

Végül mint a lefolyt 1885—6 tanév legörvendetesebb mozzanatát, ki kell emelnem közoktatási m. kir. nmgs. miniszteriumnak 1886. június 5-én 15.714. szám alatt kelet magas rendelkezését, melylyel a debreczeni kereskedelmi tanintézetet „kereskedelmi akadémia” címmel felruházni és megengedni kegyeskedett, hogy tanintézetünk e címet már 1885—6 tanévben felvegye, pecsétjén és kiadandó okmányaiiban használhassa.

Helyi hírek.

* Időjárás. Tegnap panaszkodtunk a miatt, hogy túrhetetlen a hőség, nagy a pór s elkele egy kis eső. Jupiter Piuvius meghallgat panaszunkat s tegnap este záporral vegyest hatalmas vihart küldött. Éjféljában kiderült az idő, hajnalban azonban ismétlődött a viharos eső, megtisztítva a fűlelt légtört.

* Temetés. Fődesen tegnapelőtt nagy részvét mellett temették el Oláh Károly megyei aljegyző nejt, szül. Bogdán Irma urhölgy. A végítességtelelen nagy számú közönség volt jelen s a koporsó egészen el volt borítva virággal és koszorúkkal melyeket a korán elhunyt magas műveltségű nő, a legszeretőbb család anyja, a leghűbb hitves ravatára helyezte a szeretet és kegyelet. A bannattól lesújtott férj és gyermekek gyszában nemcsak a családtagok, rokonok és jó ismerősök osztoztak, hanem a megyei tisztviselők is kik Rásó Gyula alispán vezetésével mellett csaknem teljes számban megjelentek a temetésen. A gyszszertartást Erőss Lajos földesi ref. lel-

kész végezte. Mi is mélyen osztozunk Oláh Károly ur gyszában, mert ő fia lapunk alapítójának és első szerkesztőjének: néhai Oláh Károlynak. Béke lengjen az elhunyt ifjúnó hamvai felett, a bánkódó család fájalmára pedig nyujtson balzsamot az örök vigasztalás istene!

* Szorgalmas hivatal — amint el van ismerve — a megyei központi árvászeki hivatal; arról nevezetes, hogy soha sincs hátralekés. A f. első negyedben beérkezett az árvászekhez 1884 úgydarab, elintéztetett mind. A második negyedben beérkezett 1903 úgydarab, mely szintén elintéztetett; — az első félévben tehát beérkezett és elintéztetett 3787 úgydarab.

* Személyi hírek. Fekete Sándor megyei főjegyző újabb 2 heti szabadságidőt kapott. Györfy Imre megyei kiadó két havi szabadság-időt nyert. Kálmán György árvászeki elnök több nap óta beteg fekszik. Nagy József árvászeki kiadó Gleichenbergből, hova üdülés végett utazott, rövid idő múlva haza érkezik.

* A dohánygyár építése serényen halad előre s valóban megerdemi, hogy az ott folyó építkezést megtekintünk. Tegnap d. u. is nagy közönség nézte, hogy mint szavattuknak ki a földből a vizet s hogy rakják le a téglákat. A dohánygyár mellett csinosan berendezett káutn van felállítva, mely még a városban is ritkítja pártját.

* A nyulási rablójalkosság. Az oly nagy szenzációt keltett nyulas-csapszekbebi rablójalkosságban az újabb nyomozások némi sikerre vezettek s kilátás van rá, hogy a tettesek nem sokára kézre kerülnek. Bővebb részleteket — a vizsgálat érdekében nem közölhetünk.

* Elfogott pinczér. B. J. nevű pinczér, ki betöréssel és lopással van gyanúsítva, Nyiregyházárról megszökött. Körözése elrendeltetett s alig hogy a körözés városunkba érkezett, rendőrségünk által azonnal elfogott s már át is szállított Nyiregyházára.

* Odry Lehel ur megőziasából, tegnapelőtt kereste föl szerkesztőségünket Lenkey Gyula ur, a m. kir. opera tagja s értekezett velünk a f. hó 25-ére tervezett u. n. „m. u. l. a. t. a. t. o. h. a. n. g. v. e. r. s. e. n. y.” felől. Miután azon-an határozott ígérete daczára, a hangverseny műsorát és a reá vonatkozó adatokat hozták be nem küldötte, s azokat csak is a „Debreczeni Ellenőr”-ben tette közze, lehetőleg arról lapunkban említést tenni nem fogunk. Különben sem tudjuk, hogy a hangverseny mikor tartatik, mert a ma nálunk hagyott műsor azt mondja, hogy „j. u. l. 26-án — v. a. s. á. r. n. a. p.” tartatik, holott j. u. l. 26-ika hétfőre esik. Dicsérendő, hogy Hajdu és Vilmos herló urak ez alkalomra díj nélkül engedték meg a nagyerdei vígadót, a helyi vasut igazgatósága pedig gondoskodik kellő számú vonatokról, a közönség ki és vissza szállításáról.

* Értésítő. Beküldetett szerkesztőségünkhez a debreczeni kereskedelmi akadémiára értesítője, az 1885—86-ik tanévről. Szerkesztette P. R. o. p. e. r. N. János igazgató. Az igazgatói jelentést, mely kepet nyujt az akadémia helyzetéről, lapunk más helyén közöljük.

* Az Idei hadgyakorlatok alkalmával a 15-ik huszárezred Aradon fog gyakorlatozni, mely után 1-30 ezázada Álmosdól Székelyhidra s 2-ik ezázada Derecskéről Debreczenbe helyeztetik át.

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Bucusz Sz.-Fejérvártól.

Jött egy vándor, alig éve, Arca bús volt, lépte fáradt, Széleszt, záport föl sem véve... Sive úgy vert a könnye áradt, Nem kísérte senki, semmi; Egyedül volt a világon, S ide tért ő megphanni... Kedves város, Isten áldjon!

Uczáidban el-elévedt, Megbámulta szentegyházad... Most, hogy átélt itt egy évet, Ósmer ő jól minden házat. Itt dalolt és büszke volt, ha Elmerengtél e danákon, Fiaid ő már, azt gondolta... Kedves város, Isten áldjon!

Szerelemről volt nagy álma, Volt szívében oly barátság, Hogy a föld minden hatalma Nem szülhetné soha mását. Vágyott idvőt, békeséget S áll nélkülök a határon, Ez az élet, ez a végzet... Kedves város, Isten áldjon!

S anyi sokszor áldott ő meg: Minden köved legyen áldva, Légy kedvence az időnek, Enyhüljön, fölötted szállva! Áll, virulj! Szerencse, béke Lengjen kunyhód s palotádon! Elhagyottak menedéke, Kedves város, Isten áldjon!

Megy a vándor... Nincs szívében Keserűség, nincs bubánat, Bolygott teljes életében, Nem lesz honja több — utánad! És ez egy év szent volt s drága, Szép, miként búbjás álom... Ezt se kérte, ezt se várta! Kedves város, Isten áldjon! (1883)

Gáspár Imre.

Tiszteletbeli kálomista.

— Apróság. — A piros képu és melegegedettséget egész mindenségében jelző kanonok nem a legnyájásatban fogadja unokaöcsét, a ki mosolygva lép be hozzá és tiszteletteljesen köszönti. — Hivatott édes bátyám — mondja a fiu — és eljöttem.

— Hát ez köteleltség volt — dörmögi a kanonok s aután, kevés hallgatás és szemlélés végevel így szól. Olvastam a lapokban — és ezt szememre hányták a püspökségél — hogy téged, az én unokaöcsémet, a kunkoreki református egyház tiszteletbeli református választott meg és az erről szóló okmányt neked egy három tagú küldöttség által nyujtotta át. Igaz ez? — Igaz, édes bátyám.

— Nos hát gyönyörűsége egy dolog az egész. Egy vallásos és ismert nevű katolikus kanonok unokaöcsé, a ki tanulmányait a kanonok költségen végezte be, a ki a képzettséget, állását a katolikus egyházi alap jövedelmének köszönheti: tiszteletbeli kálomista. Ismétlhetem: gyönyörűsége egy dolog az egész. Fiu, büszke lehetsz arra, hogy hátatlan tudtal lenni és kelemetlenséget szerzett an-

nak, a ki téged szeretett és a ki te rád ezreket költött. Köszönöm.

— És — kérdezi az unokaöcsés, még mindig mosolygva — az én nagybátyámat nem érdekli ez a történet, amely ezt a halálarsági állapotot megteremtette?

— Nem.

— Nem kíváncsi egy történetre, amelynek hőse én vagyok és amelyben egy csinos, igen csinos asszonyka is szerepel; egy olyan megenni való asszonyka, a kinek gömbölyű karja és édes szája van.

A kanonok egy kissé előre hajlja a fejét, szemhéjait majdnem hunyorításra húzza össze és így szól:

— Asszonyka? Csinos asszonyka? Hm. Te fiu, gyujts rá és ölje. Azután, te, fiatal asszonyka?

— Azt hiszem, hogy 20—22 éves.

— Na, mondtam már, ölje és gyujts rá.

Tudod, én nem itélek el senkit, mielőtt védelmém meg nem hallgatom.

Nahát egy 20—22 éves asszonyka meglehetősen fiatal.

Szóke volt, barna volt? He?

— Ha meg nem haragszik bátyám, hát azt állítom, hogy egész bátran lehetne az olaj festésű arczképét oltárképből mutatni be. Ha az akarná bizonyynyal bárki előtt is eredményel könyörögne éretnünk.

— Hát hogy is volt az a história?

— A fővárosban ismerkedtem meg vele, mikor már majdnem e y éves özevgy volt, amikor már fájdalmas gyszása enyhült. Ah, édes bátyám, be gyönyörűlen nézett ki akkor. Nedves és csillogó két szemével kifejezőleg nézett rám és a szája pirosságával... — Csókvágyat keltett ugy-e? Ismerem ezt az állapotot — vág közbe a piros képu kanonok és fészeng a széken.

— De hát hogy is ne keltett volna. Eleg az hozzá bátyám, hogy rokonszenvegni kezdünk egymással és ezt nem is titkoltuk el. Az egészen azonban volt egy kelemetlenség. Az ugyanis, hogy a nagynénje folyton mellette, vele volt és nem találtunk alkalmat arra, hogy egyedül legyünk. Nem találtunk alkalmat az egész télen, az egész tavaszon.

— Ostobaság, meg ügyetlenség volt tőled.

— Lehet, de nem hiszem. A tavasz végével ő meg a nagynénje (a ki mellesleg mondva nagy kálomista volt) a Kunkerek község végén levő nyárilakásba költözött, ott tölte a nyarat és az ősz elejét. Ez az alválás még nehezebbé tette a bizalmas találkozását.

— Látszik rajtad öcsém, hogy sohase voltál pap, az az akarom mondani katonatiszt.

— A nyár közepe fölé egy levelet kaptam tőle, melyben azt írta, hogy a legelső vasárnap délutánján menjek Kunkerek községbe és lessem ki, mikor nagynénje a templomban megy. És mikor az belép a templomba, keressem őt föl a parkban, mert főfájás ürügye alatt otthon maradt.

— Az az asszonyka okosabb volt; nálad.

— Hát biz én megcselékedtem azt, a mit kívánt. Már kora délután a templom és a nyárilak között levő uton jártam-keltem. Vártam a néni, hogy a község végén levő kálomista templomban vonuljon be.

— Nos? Bevonult és te találkoztál vele? Megcsókoltad?

— Ne siessen bátyám. A találkozás előtt történt még valami, a mi az én tiszteletbeli kálomistaságomra vonatkozik.

— Te ezt már majdnem el is felejtetted.

* Kírt... kapott; czime... — K o s z o... tenyésztésük... ugorika rend k... l o g h Mihály... kapott; czime... z á r. (Magy... n é p k e r t... dicsekvésének... szabad”, mert... virágokkal. — itt idözött De... még pedig oly... nem cserélhet... kísértében... tüntetett ki... * Mi v... daná a laiku... de tessék m... mely szerke... nak kellő kö... hogy a sziva... lig kiszivá... gál a m. kir... * A d... tartotta köz... juk az igazg... hogy a vasu... személt s... nyitva mult... lyei keveseb... ngyobb volt... kezó volt: J... Január 1-tő... 779, így teh... nyitva 1758... 9882, kilomé... a bevétel. * A bu... volt, melyen... rést szenved... június elején... de e szep r... bajjal tavoz... (szombaton)... estére terve... az a hir szá... nyomta az é... színház igaz... adások jogát... adásonkint... A dolog azo... Ez az összeg... közára adó... részletes vis... előtt. A kö... került szinre... reben. A te... című darab... miatt ma ad... * Vízbe... nagy részvét... Az egyik K... éves leányka... emberé és h... hajtottak a... Tiszta partj... tak fürdeni... ugy hogy sz... értük ment... a holt Tisz... Körölnsztek... messze ruha... ruhájára ism... tett nehány... zott. Saját... paszkodott a... lehetett őket... egyik leány... dokolmi kezd... — Ped... ez történt e... sétéltem a t... negyedóra v... déseig, hát a... zápor kelet... tartott el. — He... te eláztál m... — Deh... a templomb... papnak, a k... ablakában p... vonultam be... — Mifé... öcsém. — Hát... nekem, egye... folytán a ku... maradtak. E... ruhájukat. E... a kántor a c... mit tevők le... közönséggel... sák-e az elő... (behallatszo... az orgonán... lesz az isten... — Rem... — szól a ka... — Hát... tagadom. Mi... illo tisztele... lentette, hog... czio sem: é... hogy miután... van, és miut... orruk hegyé... lesz”, na mi... z a t r a és o... nálam.

is melyen osztozunk Oláh...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

... mint el van...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

* Kihintatások. Gili Balázs nemességét...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

* Mi van a szivarban? Dohány! — mondaná...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

* A debreczeni-h-nánási vasut tegnap...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

* A budai szinkör e nyáron is zord szirt...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

* Vizbe fulltak. Tisza-Füreden f. hó 19-én...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

* Külös használatra. Tagfájdalmak, csuszos...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

* Történelmi naplár. Csütörtök, júli. 22. 1456...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Pedig hát ugy-e ez a fő dolog. Hát ez történt...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— He he — nevetett a kanonok — és te eláztál mint egy ürge? — Dehogyan aztam...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Hát az, hogy prédikálnia kellett — nekem, egyedül nekem, mert a nagy vihar folytán...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Hát a szándékom az volt, hogy megtagadom...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Biz az bátyám ugy történt, hogy a nagy néni...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Nos? és találkoztál otthon övele? — Mikor haza értünk, a nagy néni bemutatott...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Mikor haza értünk, a nagy néni bemutatott...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Mikor haza értünk, a nagy néni bemutatott...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

hogy kimentse, de mindketten odavesztek. A szorencsétlen apák holtan vitték őket haza.
* Jogyzóvalasztás lesz 22-én az aiso és felső jözsai körjegyző-egében, okkor fogják, e 450 frt, szabadlakás és illetményekkel járó jegyzői állomást betölteni.

* A rendőrség figyelmébe. A Csokonai-utca (ha ugyan utcának nevezhető ez a Debreczen nagy költőjéről elnevezett hitvány zug) 1505. sz. háza előtt már napok óta ott fekszik egy jobb létre szenderült eb s dögléletes buzzei fertőzötti meg a levegőt. Más időben se volna szabad megtérni az ilyen doigot, most pedig, midőn a koleralól tarthatunk, annál kevésbé lehet megtérni.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok és ösmerősök, kik felejtetlen nóm temetése alkalmából Földesen megjelenni, s ezáltal lesújtó fájdalommal némileg enyhíteni szivesek voltak — fogadják ez uton legforróbb köszönetemet. Oláh Károly ügyvéd-aljegyző.

* A czepléd utcázt tudvalerőleg ujra befasították, hanem a kivágot fák törzseit ott hagyták régi helyükön s a járókelők — különösen este fele — bele bele botlanak egy-egy fatörzsbe. Már a rendőr-főkapitány ur is megütötte ott a tukszemét, így bizonyos, hogy nem is soká fogja ott tárnai a biztos járás-kelést gátoló törzsek.

* A nagyerdőn érdekes látványosság lesz a napokban, Changeus Emilius 16 idomított kutyájával szombaton megkezdé előadásait. Egyidejűleg süngerek és tanuszok is működnek a nagyerdőn. Bővebb értesítést nyújtanak a hirdetekes és fairsagások.

* A szomszédok. Halál e egy szsony m i a t t. Jakab János Püspöki községbeli lakos, Fekete Sándor paraszt gazdát baltával agyon ütötte. Tettének indoka az volt, mert Fekete Sándor a Jakab János felesége körül legyekedet s az szony nem idegenkedett a csabától. — K o l e r a n o s t r á s z. A nagy-váradai Félix-fürdőben kolera-nostrász fordult elő, a mi nagy ijedséget okozott. Egy szobaleány kapta meg a betegséget, kit azonban más napra kigyógyítottak. — S z i n é s z e t. A nagy-váradai szinkörben tegnap este Sz. Prielle Cornelia utolsó előtti vendégjátékai Rakosi Jenőnek „Aesopus” című vígjátéka adatott. T a n u g y. Nagy-Váradon a kapitányi hivatal által 3848 tanköteles gyermek iratott össze.

* Eladó virág fák. Budy Kálmán ur virágzatában a piros-sarga- és piros-fehérral csokozott virágu granát fák (Punica granatum) továbbá a legszebb fajú teljes virágu fuchsiaik egyrésze eladóvá tétetven, ajánljuk ezen igen szep virágokat a kertészet és virágzat kedvelők figyelmébe. Eladó a négy méter magas óriás ficus is; ezen edényben nevelt gyönyörű példányok aigha akad párja. — Áruihyság Nagy-Csapó utcán 329. sz. a. Kardos István-fele udvarban.

* Külös használatra. Tagfájdalmak, csuszos és köszvényes bajok, ugy mindenféle gyuladásoknál. Miel valódi Fencz-palinkája bizony eredményel használatik. Ugy áveg árá 80 kr. Sztéküldés naponta utánvétellel a Moll. cs. kir. udv. szállító gyógyszerész által Bécsben. Tschlauben 9. A vidéken minden gyógyszer-tárban és fűszerkereskedésben határozottan Moll készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

* Történelmi naplár. Csütörtök, júli. 22. 1456. Hunyady János győzelme Nándorfehérvárnál. 1515. II. Ulászló király és Miksa császár köcsönös örökösödési szerződést kötnek. 1540. János király halála.

— Mit felelt a káator? — A mint az arczáról, amely hirtelen földerült, kivehettem, hát tetszik neki a gondolat. Azt mondta, hogy nem bánja es ha a pap is ugy akarja, ámbár bár nélküli a kártyázás keveset ér, ő belemegy. Odament azután a tiszteleteshez és előadta a dolgot. A mig azzal diskurált, templom ajtaja kinyílt és az ő nagy nénye lépett be egy rutul elázott esernyővel, majdnem csuroviz. Ugy látszott, hogy az öreget mi sem tudta visszatartani a valóságos gyakorlatától. Miután pedig a nagy néni feligmeddig patronája volt az egyháznak, hát az isteniszteletet meg kellett tartani. Az eső gondolatot az volt, hogy kiugrom a templomból és elmegyek hozzá. Mikor azonban eszembe jutott, hogy odáig agyon áznám, meg amugy sem találnám a parkban hát szépen fölmentem az orgona mellé és fujtatam mint egy iskolás gyerek.

— Ezt ugyan elég rosszul tetted edes öcsém. — En éppen megfordítva hiszem. Vége lévén az isteni tiszteletnek a pap, miután az első kívül még mindig esett, bemutatott a nagy néninek, a ki megtagdta, hogy katolikus vagyok. Azt mondta, hogy egy olyan ember, a ki katolikus létere (csakhogyan imádkozhassék) egy reformatus isteni tiszteleten a vihar dacára is részt vesz: egy derek, vallásos ember és méltó a kunkereki rév. hívők tiszteletére, annyival is inkább, mert az orgonát fujtatta.

— Biz az bátyám ugy történt, hogy a nagy néni meghívott vacsorára és általam kísértette magát haza, az eső előlával. — Nos? és találkoztál otthon övele? — Mikor haza értünk, a nagy néni bemutatott neki, földicsért előtte és arra kérte,

— Mikor haza értünk, a nagy néni bemutatott...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Mikor haza értünk, a nagy néni bemutatott...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

— Mikor haza értünk, a nagy néni bemutatott...
Közös Lajos városi lögyám ur és árva...

Hazánk s a külföld. — A veszpremi főispán eladósodásáról terjesztett híreket több felől czafolják. Sőt távoli rokona: St. Genois gróf, kit jöszágigazgatójává tett, azt is írja, hogy se le nem mond a főispánságról, se nem vonul Napagedlbe, vagyoni állása rendezett, az uradalmi ugykezelés németesítéséről nincs szó s egy gazdasági hivatalnokot sem bocsátottak el ekkoráig. Csak az eddigi jöszágigazgatót nyugalmazták saját kívánatára. A „B-i Hírlap”-ban, melyből a hír elterjedt, azt is olvassuk, hogy gr. Esterházy Móricz annál kevésbé mehetne apósághoz, mert ez már nem is él s a napagedli nagy birtok, (melyet nem rég a király akart négy-öt millióért megvenni,) fele részben a grófe neje után. A főispánságról annyira nem készült lemondani, hogy főispáni lakását most rendeztetni be uj butorokkal. Így írják s kívánatos, hogy így is legyen. Egy antisemita lap erősen hiszi, hogy zsidóktól eredt e hír, mivel ezek haraguznak a grófra, ki — e lap szerint — pápai parkjának kapujára azt iratta: „Zsidóknek, kutyáknak tilos a bemenet.” De az téay, hogy a gróf egyik legizagottabb ellenzője volt a zsidó-keresztény házasság törvényjavaslatának, s mikor a főrendi házban azt nagy zajjal tárgyalták s egy föltétele is hangzott, hie kerelkedett, hogy ez őtől származott volna. Akkor még nem volt főispán.

— A Mollináriak bucsuja Kecskeméttől. Kecskemét város polgársága a Mollinari-eresztávó zászloajától, érdekenyen elbucuzott. A legénység részére a bucsu lakomát f, hó 17-én tartották meg, es pedig a város gazdaságához mért bőkezűséggel, ugy hogy a külfönb is a környékhez tartozó legénység a legszebb emlékekkel fog távozni. A tiszti kar részére pedig 19-én volt a városi műkertben nagyszabásu bucsu-lakoma közel 100 polgár részvételével. Meg is érdemelte e zászlóalj tisztikara ezen megemlékezést, mert husz éve van ezen zászlóalj Kecskeméten, de soha semmi félreértés, a város polgárai, vagy a városi tiszti kar és a távozó tiszti kar között elő nem fordult, de hogy mennyire jól érezték magukat e nagy magyar városban, bizonyítéka az is, hogy van egy százados a tiszti karban ki e husz év alatt nemcsak szakadatlanul Kecskeméten állomásozott s oda csere folytán ismét visszajönni ígérkezik, de sőt e husz év alatt fojton egy lakásban is volt. A vacsora alatt felkösöntött mondot a város nevében a polgármester, melyben a távozó katonatiszti karnak fejezte ki sajnálkozását, hogy a várost ott hagyják. Erre a derek őrnagy zászlóalparancsnok mondot köszönetet. Volt ezeken kívül még több pohárköszöntő is, mind a távozó tiszti karra s azon jó viszony fenntartására és megszüldítésére, melylyel a tiszti kar a polgárság irányában magát viselte.

— Uj nyelv. Legyező-nyelv regóta van már; a leveleibolyeg nyel is ismeretes szerelmeseik előtt, — most azonban odáig jutottunk, hogy ernyő-nyelven is kifejezhetjük gondolatainkat. E nyelv könnyen érthető s feitalálásaának dicsősége a fúrge esztü amerikaiakat illeti. Alapvonalai e nyelvnek a következők: Ha egy férfi ugy tartja ernyőjét valamely hölgy fölé, hogy ez az eső ellen meg van védeve, ő maga azonban megázik, es azt teszi, hogy: „Szerelem; csakhogyan nem enytem”, vagy legalább „meg nem.” Ha a férfi van az eső ellen megvédeve, s a nő ázik, ez meg annyit jelent, hogy „Hiszen csak a feleségem.” Posztó-ernyő helyett selyem-ernyőt vinni el, a kicserélés nem lopás” elvnek ernyő-nyelven való kifejezése. Ha valaki visszintesen tartja hóna alatt az ernyőt, ez annyit jelent, hogy a hátul jövő elveszti egyik szemét. Valakinek esernyőt köl-

csönözni, épen annyit tesz, mint azt mondani: „Bolond vagyok!” Esernyőt ugy tartani, hogy a szemben jövőnek kiveri az ember vele a szemét, vagy lelöki fejeéről a kalapot, annyit jelent: „Nő vagyok!” Ha valaki saját ernyőjét az előszobában másoké mellé állítja, ez annyit jelent, hogy ez a fontos tárgy, melyet még oly nagy államférfiak, mint Louis Philip és Thiers sem nélkülözhet, ki fog cserélődni. Ha pedig valaki ernyőjével arczát ugy eltakarja, hogy ne lehessen ráismerni, ez annyit tesz, hogy: „Jön egy hitelezőm!” — vagy: „jön az anyósom!”

— Csendélet a honvédmeházban. Schneider Antal volt edesdesnek, mint a honvédmeház inspekciós felügyeleti bizótági tagnak, három, a menházban lakó volt honvéd elpanaszolta, hogy egyik társukat Perczel honvédmeházi felügyeleti tiszt állítóltag azért, mert nem szalutált neki, inzultált, földre teperte és karját kitörte. — Schneider megígérte, hogy szigoru vizsgálatot indit meg ez ügyben.

— Közgazdaság. — A szerés trágya vasuti szállítása. A közlekedésügyi miniszter, a belügyminiszterrel egyetértőleg a következő rendeletet bocsátotta ki, a sertésrágya vasuton való szállításnak szabályozása tárgyában. 1) A szállításnak csak vasból készült és fedellel elzárható kocskiban szabad eszközöltetnie. 2) A szállitványok csak a nyilt pályán rakhatók le. Allomásokon, nem különben az állomások legzesebb váltóitól számítandó 10 kilométernyi távolságon belül a nyilt pályán sertésrágya-szállitványok emmi körülmények közt sem rakhatók le. 3) Haay kocsinak kell egyszerre feladatni, illetve elszállitani, azt az illető vasut maga állapítja meg. 4. A május hó 1-től szeptember hó 30-ig számítandó nyári időszak alatt sertésrágyát semmi körülmények között sem szabad a pályamenten lesakni. 5. Sertésrágya az időszakra való tekintet nélkül vasuton naponta elszállitható ugyan, de csakis azon feltételek alatt, hogy ha s szállított sertésrágya a május hó 1-től szeptember hó 30-ig számítandó nyári időszakban egyes gyűjtőhelyekre rakatik le, a hol az meghagyandó a felhasználati helyekre, illetőleg rakható le a pályá mentén. — E gyűjtőhely, melynek Budapest fővárost illetőleg, attól délkeleti irányban es területének határáról legalább 5.0 km-re es bármily személyszállitásra is szolgáló vasutvonalról legalább 1.0 km. távolságra kell esnie, Pest-Pilis Solt es Kis-Kunmegey alispánja által es illető sertészállitásokkal egyetértőleg kijelölendő ki. Más városokra nézve az ily gyűjtőhelyek, melyeknek minden személyszállító vasutvonalról legalább 1.0 km. távolságra kell esniök, az illetékes hatóság által fognak kijelölteni. 6. Az ily szállitásoknak a kijelölt nyári időszakban lehetőleg az éjjeli órákban kell történnie. 7. Az október 1-től április hó 30-ig terjedő időszakban a sertésrágya az előző pontokban megállapított módozatok mellett a felhasználati helyekre akadálytalanul szállitható. 8. Ha azonban az október hó 1-től november hó 30-ig es márczius hó 1-től április hó 30-ig terjedő időszakokban a vasutvonal egy hét alatt el nem hordatik, köteles a feladó vagy czimzett, vagy ha ezek nem tennék, köteles a vasut igazgatósága a vasut mentén lerakott sertésrágyát a feladó, illetve a czimzett költségére 7.0 cm. vastag földréteggel betakarni es erről az illető közigazgatási hatóságot értesíteni. December, január es február hónapokban e korlátozásnak nincs helye.

SZERKESZTŐI POSTA. X. Y.-nak, helyben. Bármily nagy hatalom a sz—g, reánk befolyása nem lehet; a kérdéses ügyet is örömet szellőztetjük, de n é v t e l e n levelekre támaszkodunk bajos lenne! Tessék jelentkezni, titoktartásról jót állunk.

Felölös szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Kiadó föld keres-tetik.

A városhoz közeleső valamely pusztán 4—5 nyilas tanyaföld, gazdasági épületekkel kerestetik. Értekezbetni iránta csapó-utca 554. sz. háznál.

HOLNAP a nagyerdői „VIGADÓBAN” Rácz Károly jeles zenekara közreműködésével Rákkestély rendeztetik.

Murai Károly.

Murai Károly.

Murai Károly.

Murai Károly.

Előleges jelentés. Csak rövid ideig Debreczenben.

Mess. Emilius Changeus

ki az angol királyné által arany éremmel kitüntetett, kitünően idomított

16 kutyájával

a nagyerdőn, a Dobos-parkban

augusztus 24-től kezdve

igen érdekes előadást tart.

Egyidejűleg **Mister Herbert** beszélő bohóc

a **Renz lovadából, Rónyal Katicza** k. a magyar népekes nő, **Villy** ur kiváló táncos, a bécsi soubrette **valzer énekeső**

Elis k. a., a német bohóc **Scholz** ur, a bécsi kettős énekes **Laszki** apa és leányai, **Villy** k. a. mint táncosnő, **Schindler** József karmester fellépte, legérdekesebb műsorozattal

Rendező: **Ba y Miska.**

Ezen társaság itt Debreczenben először fog fellépni. Tagjai a legelőkelőbb színházból, lovadából és a budapesti Orpheumból vannak összeválogatva.

Az előadások egyes számai oly diszkrét, hogy azokat minden család megtekintheti.

Első előadás szombat este. Vasárnap két előadás

Az első előadás kezdete 4 órakor, melyre gyermekek minden helyen felét fizetik.

A második előadás kezdete 7 órakor. Mérsékelt árú jegyek előre válthatók

Mendelovits Lajos ur szivartózsájában, fentartott hely 60 kr. második hely 35 kréért.

Esti a pénztárnál fentartott helyek 70 kr. második hely 40 kr.

Pénztárnoknő **Krizl Anna** k. a. Kezdeté szombaton este 8 órakor.

Kiadó lakás.

A főpiacon a törvényszékekkel szemben 1711. sz. a. háznál levő földszinti udvari lakás, mely áll: 3 szoba, 1 nagy konyha, 1 szép üveges előszoba s hozzá tartozó pin-cze s padlással kiadó.

Ertekezhetni a tulajdonos **Ranunkel H.** posztó-kereskedésében.

Jóminőségű tömör csertégla

folytonosan kapható **Tóth Béla** építésznél **Széchenyi-utca 1774. szám** alatt. —

Mustrák megtekinthetők a **Sesztina Lajos** ur vaskereskedésében is; ahol megrendelések is elfogadtnak.

15%-al szaporább minden más téglánál. Ara ezrenként 13 frt.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak valódi, ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és **MOLL A.** sokszorosító czög nyomata látható.

Ezen porok gyors gyógyhatása makacs gyomor- és bélbetegségek, emésztési nehézségek, altestbajok, gyomorgörcs, dugulás, májgy, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen évtizedek óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak Magyarország minden nevezetesebb gyógyszer-tárában. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Naponta szétküldés utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Köszönőirat **MOLL A.** urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozással fogva az ön Moll-féle Seidlitz porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s kívánok érte szívvelyes „Isten fizesse meg“-et; ezek a gyomrot jóvá és fűt könnyűvé teszik.

Tisztelettel
Steinko Jan. F. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő szer
köszvény, csuz
és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak valódi, ha minden üveg **MOLL A.** védjegyét és aláírását viseli.

Köszvény, csuz, mindennemű testszaggyatás és benuulásnál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásánál. *Belsőleg* vízzel vegyítve rögtöni roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszer-tár és ásványaru kereskedésében. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Elismerés **MOLL A.** gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszessz és sója vidékemen hihetetlenül működik.

Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

KITÜNTETÉS
SZEGED
érdem éremmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KITÜNTETÉS
SZÉKES-FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KAROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

diszmniveket arany- ezüst és színyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZOTT IVEKET;

disztes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítatik

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KUTASI IMRE.

könyv- és könyomda-tulajdonos.

KITÜNTETÉS
LONDON

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KAROLY ház.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

1886
Helybe
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egy
A lap száma
A kötet száma
A kiadás száma
A kiadás helye
A kiadás ideje
A kiadás módja

(r.
hó utols
Felkeres
tes száma
felül
okból,
Bécsbe
tessen a
sebeikre
ügyért,
felül
lőszinle
netes kö
csupán
lom álta
szabadsá
Byl
szerint
lehetetle
g y ü n k
sérelemek
nem is é
oly kétsé
zet magá
ják, hogy
csen, a
azt vezes
tégyen, c
tudni!
Bud
nak. Hel
főváros m
szág hán
ismétlése
népgyűlés
köre, hog
Ki van h
szerü ny
parancsn
körnek, c
tizálhat
böző pá
mit tehet
tüntetének
a hogy p
ki sajnál
czeg . . .
Pusz
egész! Ig
lehet a m
get és —
hogy a d
De mit é
gyűlés, a
is valami
ifjúság, m
garai a
Lehet, e
tak is, a
és veszély
Gyulait é
pedig elő
budapesti
közhangul
elői elbu
ral küzd
erkölessi
politikai
mányozzon
a főbb k
tések és
és királyr
közünk. A
nak elége
kik m u s
hiszen ép
sereg kérd
megoldásá
hoz leg y
kis köz
Megv
ciónk ne
még tar
az utolsó
Laufpass
képen azo
bukják. E